

آب مروارید (کاتاراکت) به کدر شدن عدسی چشمی گفته می‌شود. عدسی چشم که در پشت عنبره و مردمک قرار دارد، شبیه لنز دوربین عکاسی عمل کرده و باعث تمرکز تصویر بر روی شبکیه می‌شود.

همچنین عدسی چشم طوری نور را متمرکز می‌کند که هم اشیاء دور و هم اشیاء نزدیک روی شبکیه بیفتد، در نتیجه انسان هم دور و هم نزدیک را واضح می‌بیند.

عدسی عمدتاً از آب و پروتئین ساخته شده است. پروتئین‌ها باعث شفافیت عدسی میشوند و نور از لابلای آنها عبور میکند در صورت تغییر پروتئین‌ها عدسی کدر میشود و بیماری آب مروارید را به وجود می‌آورد.

تنها راه درمان آن جراحی است و هیچ راه دیگری جهت شفاف ساختن مجدد آن وجود ندارد.

علائم آب مروارید:

تاری دید بدون درد / دیدن نقاط نورانی / کاهش دقت بینایی / تیره شدن رنگها / پراکندگی نور

روش عمل جراحی:

در جراحی کاتاراکت عدسی طبیعی چشم بیمار که دچار کدورت شده است با یک عدسی مصنوعی شفاف تعویض می‌گردد.

این عمل به طور معمول حدود ۳۰ تا ۶۰ دقیقه طول می‌کشد

و در صورت همکاری بیمار نیازی به بیهوشی عمومی ندارد و با بی‌حسی موضعی قابل انجام است.

مراقبتهای قبل از عمل آب مروارید:

- حمام کردن: پلک‌ها و مژه‌ها را شب قبل از عمل بشویید. سیگار کشیدن از روز قبل از عمل متوقف کنید.

- در صورت استفاده از داروهای رقیق‌کننده خون مانند آسپرین، وارفارین، پلاویکس به پزشک بیهوشی اطلاع دهید.

- شب قبل از جراحی شام سبک میل نمایید.

- خوردن صبحانه در روز عمل باید با نظر پزشک باشد.

- در مورد مصرف یا قطع داروهای فشار خون و قند خون قبل از عمل حتماً با پزشک خود مشورت کنید.

- مصرف قطره‌های گشادکننده مردمک قبل از عمل جراحی توسط پرستار انجام میشود.

مراقبتهای بعد از عمل آب مروارید:

- بعد از عمل تا اولین ویزیت پزشک پانسمان روی چشم خود را باز نکنید.

- داروها و قطره‌ها حتماً طبق دستور پزشک مصرف شوند.

- بعد از باز شدن پانسمان چشم قطره‌ها را طبق دستور پزشک شروع کنید.

- شستن دستها قبل از ریختن قطره‌ها ضروری است.

- قطره‌ها سر ساعت مصرف شود.

- مصرف قطره‌های چشمی حداکثر ۱ ماه پس از عمل لازم است. از مصرف خودسرانه داروها جداً خودداری کنید.

- مصرف صحیح و بموقع داروها پس از عمل، در میزان موفقیت عمل تاثیر بسزایی دارد.

- در حالت خوابیده یا نشسته روی صندلی سر خود را به عقب خم کنید پلک پائین را به پائین کشیده و با فشار دادن قطره چکان، یک قطره از دارو را داخل چشم بچکانید.

- بعد از چکاندن قطره یک دقیقه پلک چشم را بسته نگه دارید و از پلک زدنهای شدید خودداری کنید تا قطره بتواند جذب شود.

- موقع چکاندن قطره مواظب باشید که ظرف قطره به چشم برخورد نکند.

- از تماس نوک قطره با مژه‌ها انگشتان خود و لبه پلک خودداری شود.

- در صورتیکه نوبت استفاده از قطره‌ها همزمان باشد پس از مصرف قطره اول ۱۰ تا ۵ دقیقه صبر کنید تا اثر لازم در چشم را داشته باشد و سپس قطره بعدی را استفاده نمایید.

- تا یک هفته از محافظ پلاستیکی چشم خصوصاً شبها هنگام خواب استفاده کنید.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی خلیلی

آب مروارید (کاتاراکت)

کد سند : f-1/3/3-33

واحد آموزش سلامت

۱۴۰۲

از کمر خم نشوید ، بلکه زانوها را خم کنید و سر را صاف نگه دارید .

- از زور زدن و عطسه و سرفه شدید خودداری کنید .
- زمان حمام کردن را از پزشک سوال کنید (شستشوی سر و صورت حدود ۵ تا ۱۲ روز بعد از عمل) توصیه میشود در زمان حمام کردن از تماس آب و مواد شوینده به چشم پرهیز کنید . ولی موقع شستن سر و صورت چشم ها بسته باشد و به پلکها فشار وارد نیاورید و از شامپو و صابون بچه استفاده کنید .

بعد از عمل آب مروارید احتمال جدا شدن شبکیه وجود دارد در صورت داشتن علائم زیر حتماً به پزشک خود مراجعه کنید :

- دیدن نقاط نورانی جلوی چشم
- کاهش بینایی و درد
- افزایش قرمزی و ترشح فراوان از چشم

منابع :

– ه . ه جنیس ال . پرستاری داخلی و جراحی برونر و سو دارث . ترجمه : س . عسگریان عمران ، ه . رضایی لویه ، ن . نایی . چاپ نخست . انتشارات حیدری . ۲۰۱۸

– سایت مرکز چشم نورتهران

– سایت مرکز چشم فارابی تهران

– سایت مرکز تحقیقات چشم مشهد

– بازبینی توسط اساتید چشم مرکز آموزشی درمانی خلیلی

– بازنگری : ۱۴۰۲

• از مصرف مشترک قطره ها با بیمار دیگر به صرف مشابه بودن آن جداً خودداری کنید .

• پس از جراحی نیازی به تغییر رژیم غذایی وجود ندارد . فقط از ایجاد یبوست پیشگیری کنید ، که این کار با خوردن میزان مناسب سبزی ، میوه و آب امکان پذیر است .

• از مالیدن و فشار دادن چشم خودداری کنید ، زیرا ممکن است در روند ترمیم طبیعی زخم تداخل ایجاد کند و موجب سوزش و خارش چشم شود .

• به سمت عمل شده نخواستید و از خوابیدن روی شکم پرهیز کنید مطالعه و تماشای تلویزیون بلامانع است .

• جهت محافظت چشم در برابر نور آفتاب میتوانید از عینک آفتابی استفاده کنید .

• بعد از عمل درد مختصری دارید که در صورت لزوم از داروهای ضد درد مانند استامینوفن استفاده کنید .

• بعد از ۳ تا ۴ هفته میتوانید رانندگی و فعالیت جنسی را شروع کنید . دید شما بعد از عمل ممکن است کامل نباشد ولی بتدریج کامل خواهد شد .

• نماز خواندن از روز عمل با تیمم با سنگ تمیز و وضوی جبیره بلامانع است ولی تا یک هفته از سجده کردن خودداری شود و مهر به پیشانی نزدیک شود .

• در ۴ هفته اول باید از خم شدن، زور زدن و برداشتن اشیاء سنگین و از ماندن در یک موقعیت طولانی خودداری کنید .

• در این مدت نباید سر خود را به جلو خم کنید . در صورتی که مجبور شدید چیزی را از روی زمین بردارید